

MAKRELSTRÍÐIÐ

Ótti Føroyum avmarkað

Tiltøk ímóti Føroyum sam- tykjast í summar

Stríðið um makrelin loysir seg sjálv

Herálvur Joensen, deildarleiðari í altjóða handli í uttanríkstænastuni í Landsstýrinum, hevur ikki góðar vónir um at tað fer at eydnast at finna eina lögfrøðiliga loysn á makrelstríðnum ímillum Føroyar øðrumegin og ES.

Hann vísir á, at viðgerðartíðirnar í ES og altjóða dómstólum er ómetaliga long og hansara besta boð er, at makrelstríðið er loyst av sær sjálvum, áðrenn nakar dómstólur megnar at koma til eina niðurstøðu.

– Antin verður ein semja funnin um makrelin, ella verður stovnurin so illa niðurfiskaður, at ongin tímir at klandrast um hann longur, heldur Herálvur Joensen.

Tað verður helst í juli mánadagi, at ES fer at samtykkja at seta tiltøk í verk ímóti Føroyum.

Tað segði Herálvur Joensen, deildarstjóri í altjóða handli í Utanríkstænastuni, á fundi hjá Tjóðveldi mikukvøldið um makrelstríðið.

Hann staðfestir, at ein arbeiðsbólkur hjá ráðharraráðnum, sum viðger málið, skal hava fund seinni í hesum mánaðinum og fiskivinnuneyvndin í ES tinginum skal hava fund nakrar dagar seinni.

– Síðani verða tingingar ímillum ráðharraráðið, ES tingið og ES kommissionin í mai um eina semju.

– Tað, sum liggur í kortunum er, at málið verður endaliga samtykt 2. juli.

Herálvur Joensen heldur, at tað hevði hóvað Danmark væl, tí 30. juni endar danski formansskapurin í ES og danir er lítið hugað at ES samtykkir tiltøk ímóti einum parti í ríkinum ímeðan Danmark hevur formansskapin.

Tiltøk seinni

Men tað verður kortini ikki tá, at nøkur tiltøk verða sett í verk.

Tað, sum skal samtykkjast í juni er ein lóg, sum gevur heimild at seta tiltøk í verk.

Tá ið tað er samtykt skal ES so aftur taka støðu til, hvørji tiltøkini skulu verða.

Hinvegin staðfesti hann, at talan er ikki um eina samtykt, sum ítøkiliga er vend ímóti føroyingum.

– Talan er um at ES vil hava heimild at seta tiltøk í verk ímóti øllum sum ikki fiska burðardygt eftir teirra tykki.

– Hinvegin er heldur onki at ivast í, at tað er makrelstríðið ímóti Føroyum, sum er beinleiðis orsøkin til, at ES nú vil útvega sær eina slíka heimild.

Hann heldur, at tað er eisini væl trúligt, at næstu ferð samráðingar um makrel, fer ES at flagga fyri føroyingum við hesi samtyktini og hótta føroyingar við tiltøkum.

aki@sosialurin.fo

– Tað er væntandi, at heykarnir í ES fara at slaka heldur Herálvur Joensen í uttanríkstænastuni í Landsstýrinum

Ikki verðsins undirgangur

ingi av uppsjóvarfiski til ES, men onnur skip og virki standa fyri restini.

– Vit hava eina betri avtalu við ES enn íslendingar hava og tískil hava vit selt nógv til ES, samstundis sum íslendingar hugsa mest um aðrar marknaðir.

Álvarsligt

Tað, sum Pól Huus Sólstein hugsar nógv um, er, hvussu umfatandi møgulig ES tiltøk hjá Es ímóti Føroyum verða.

Hann heldur, at tað er mest sannlíkt, at eitt møguligt ES bann eisini fer at umfata fiskamjøl og lýsi, sum Norðborg eisini framleiðir.

Hann stúrir fyri, at ES

bannið kann eisini umfata, at føroyingar fáa forboð fyri at brúka ES havnir til millumstøðir.

– Sleppa vit ikki at selja til ES og sleppa vit ikki at brúka ES havnir, fer tað at gera støðuna ógvuliga torføra.

– Hóast tað kanska ikki er ógjørligt, verður tað kortini serstakliga torført hjá føroyingum at útflyta nakað út í heimin uttan at tað skal um eina ES havn fyrst.

– So vítt eg veit, ber ikki til at fáa eina bingju úr Føroyum, út í heim, uttan at fara um eina ES havn.

– Vit kunnu kanska royna á russiska marknaðin, ella til Ukraína. Men endar allur

okkara uppsjóvarfiskur har, verður tað ómetaliga óheppið, tí tað setir keypararnar í eina ógvuliga sterka støðu.

– Teir kunnu í roynd og veru bara sita hendur í favn og bíða til prísurin er blivin passaliga lágur til at teir vilja keypa hann.

– Fer eitt møguligt ES bann bara at umfata makrel, stúri eg ikki so illa, tí so ber til at finna aðrar marknaðir.

– Men fer bannið eisini at umfata ES havnir, er støðan nógv álvarsamari.

Hann staðfestir, at setir ES bann ímóti føroyingum, verður tað eitt álvarligt skot fyri bógvin hjá Atlantic Pelagic og Norðborg.

Pól Huus Sólstein sigur, at hann hugsar sær at vit eru í somu støðu sum ein argjamaður hevði verið, sum koyrir hýravn, men sum ikki sleppur at koyra í Havn.

– Men vit skulu nokk finna aðrar møguleikar, so tað verður ikki heimsins undirgangur.

Men hann leggur afturat, at tosa vit um marknaðir uttanfyri ES, er Ísland væl betri fyri enn føroyingar, tí teir tí betri handilsavtalar við fleiri lond, enn vit.

Føroyingar skulu samstarva við íslendingar

Føroyingar eiga at taka samstarv upp við íslendingar um makrelin.

Tað heldur Høgni Hoydal, formaður í Tjóðveldi.

Hann heldur, at vit eiga at føroyingar og íslendingar eiga at samskipa samráðingar um makrelkvotu og vit eiga eisini at samstarva um tey tiltøk, sum ES kann setast í verk.

Hann staðfestir, at íslendingar røkja sjálvandi fyrst og fremst síni egnu áhugamál. – Men í sambandi við makrelin

hava vit so mikið stórt samanfall, at vit eiga at samstarva við Ísland í hesum máli.

Í hesum sambandi er víst á, at ES tiltøk kunnu einsvæl raka Ísland, sum okkum.

– Tað, eg ræðist mest, eru royndirnar hjá Noregi og ES at seta føroyingar og íslendingar upp ímóti hvørjum øðrum við at geva íslendingum eitt tilboð, teir ikki kunnu siga nei til, tí tað kann raka okkara part av makrelkvotuni.

aki@sosialurin.fo